

1

Беше понеделник сутрин. Ръсти Ръдърфорд излезе от апартамента си точно една седмица след уволнението. Първите няколко дни след като шефовете му го изритаха на улицата, той прекара у дома, зад спуснати щори. Хранеше се със замразени пици и очакваше с нетърпение телефонът да звънне. *Значителни професионални слабости*, гласяха мотивите, изложени в уведомлението. *Сериозна липса на ръководни умения. Елементарни и фундаментални грешки*. Не можеше да повярва на очите си. Какво изопачаване на истината! Каква несправедливост! Шефовете се опитваха да го обвинят за всички проблеми, сполетели неотдавна града. Това беше... беше грешка. Чисто и просто. Което означаваше, че ще я осъзнаят и поправят. И то скоро.

Часовете се нижеха един след друг. Телефонът на Ръсти Ръдърфорд продължаваше да мълчи. В електронната му поща не пристигаха никакви съобщения освен спам.

Той издържа още един ден, после грабна стария си лаптоп и го включи. Ръсти не притежаваше пистолет или нож. Не знаеше как да се спусне по въже от хеликоптер или да скочи с парашут от самолет. Но знаеше, че някой трябва да си плати. Може би враговете му в

реалния живот щяха да се измъкнат безнаказано, но не и злодеите от онази компютърна игра, която един приятел програмист му бе изпратил. Досега все бе отлагал това занимание. Насилието в играта му се бе сторило прекалено. Излишно дори. Но вече не смяташе така. Дните, в които Ръсти бе склонен да проявява милост, бяха останали в миналото. Освен ако...

Телефонът продължаваше да мълчи.

Двайсет и четири часа по-късно Ръсти Ръдърфорд бе отбелязал нов рекорд в играта и бе навлязъл в начална фаза на дехидратация. Нищо друго не се бе променило. Той затвори компютъра и се излегна на канапето. Прекара там почти целия ден, като от време на време вземаше някой филм от купчината дискове, които не помнеше кога е купувал, гледаше го и се молеше безмълвно вселената да го върне на работа. Кълнеше се, че всичко ще бъде различно. Той ще бъде различен. Поразбран. По-търпелив. По-дипломатичен. Ще купува понички за всички в офиса. Два пъти в месеца. Три пъти дори, ако това ще оправи нещата.

Телефонът продължаваше да мълчи.

Ръсти пиеше рядко, но какво друго му оставаше? На екрана на телевизора се появиха финалните надписи на поредния филм. Ръсти Ръдърфорд нямаше сили да изгледа още един диск, затова стана и отиде в кухнята. Взе неотворената бутилка „Джим Бийм“, която преди време бе прибрал в дъното на шкафа. Върна се в хола, включи грамофона и пусна стара, издраскана плоча на Елмор Джеймс.

Така заспа, с лице на килима, след... Ръсти не бе сигурен след колко време. Усети само – и то след като се събуди, – че главата му е пълна с камъни, които не само се въртят като в трошачка, но и напират да пръснат черепа му и да излязат навън. Имаше чувството, че болката никога няма да спре. Но махмурлукът отмина и Ръсти Ръдърфорд попадна в плен на ново чувство. Изпъл-

ни го дух на непокорство и бунтарство. Той бе напълно невинен в края на краищата. Не носеше вина за нито едно от онези ужасни неща, които се бяха случили. В това не можеше да има никакво съмнение. Та нали той ги бе предвидил? Бе предупреждавал шефа си. И то неведнъж. Както насаме, така и в присъствието на други хора. И шефът не му бе обърнал внимание. Затова, след като прекара цели седем дни в дома си, Ръсти Ръдърфорд реши, че е време да се покаже пред света. Да разкаже своята версия за случилото се. На всеки, който прояви желание да го изслуша.

Ръсти взе душ и прерови гардероба за дрехи. Памучен панталон и спортна блуза с яка. Строги цветове и дискретни надписи, за да покаже, че е настроен делово. Взе обувките, които бе запратил в срещуположния край на хола. Грабна ключовете и слънчевите очила, които бе оставил върху библиотеката до вратата. Излезе в коридора. Спусна се с асансьора. Сам. Прекоси фойето. Бутна тежката въртяща се врата и излезе навън. Спря за миг на тротоара. Утринното слънце напичаше, беше горещо като в пещ. По челото и под мишниците му мигом се образуваха капчици пот. Ръсти изпадна в паника. Потят се само гузните хора. Беше го прочел някъде и последното, което искаше, бе да създаде впечатление, че е виновен. Ръсти се огледа, убеден, че погледите на всички минувачи вече са насочени към него. Събра сили и направи първата крачка. Постепенно ускори ход. Имаше чувството, че всички гледат към него, все едно се разхожда по улицата чисто гол. Истината бе, че повечето минувачи изобщо не му обръщаха внимание. Само един или двама хвърлиха поглед към него.

В момента, в който Ръсти Ръдърфорд излизаше от апартамента си, Джек Ричър влизаше в един бар. Намираще се в Нашвил, Тенеси, на стотина километра севе-

роизточно от задрямалото провинциално градче, в което живееше Ръсти. Ричър търсеше решение на един проблем. Изцяло практически проблем. Въпрос на физика. И донякъде на биология. А именно, как да окачи някого на тавана, без да нанесе сериозни щети. Най-вече на тавана. Изобщо не му пукаше за онзи тип.

Таванът принадлежеше на бара. А барът принадлежеше на въпросния тип. Ричър бе стъпил за пръв път в заведението предишния ден. В събота. Или почти в неделя, тъй като бе пристигнал в града малко преди полунощ. Пътуването му до Нашвил не бе преминало гладко. Първият автобус, на който се бе качил, се запали. Пристигна друг, който да поеме пътниците, но само след трийсетина километра се заклеши под един нисък надлез, след като шофьорът обърка пътя. Тялото на Ричър бе толкова схванато от продължителното пътуване, че когато слезе на автогарата на „Грейхаунд“, той направи няколко крачки встрани, стигна до салона за пушачи и в продължение на няколко минути раздвижва скованите си мускули и стави. А после остана там сам, полускрит в сенките, докато пътниците сновяха напред-назад, разговаряха по телефоните, чакаха багажа си и постепенно се разотиваха.

Ричър не помръдна. Не бързаше за никъде. Бе пристигнал по-късно от очакваното, но това не бе проблем. Нямаше уговорена среща с час. Никой не го чакаше, никой нямаше да се притесни или ядоса от закъснението му. Ричър трябваше да открие къде да преношува. И да вечеря. А също и бар, където да послуша хубава музика. Би трябвало да реши и трите въпроса с лекота. Или пък да промени реда им. А може би да ги съчетае. В някои хотели, особено в тези, които Ричър предпочиташе, служителите на рецепцията работеха до късно. И се радваха на клиенти, които плащат в брой. А Ричър винаги плащаше в брой.

Първо музиката, реши Ричър. Той знаеше, че Наш-

вил е пълен със заведения с жива музика, но имаше конкретни изисквания. Някой по-старичък бар. Пропит с история. Където да свирят блусове на Блайнд Блейк. Може би дори на Хаулин Улф. Определено не търсеше някой нов, лъскав клуб. Единственият въпрос бе как да открие това, което му трябваше. Автогарата още светеше, изпълнена с хора, които работеха там, чакаха някого или просто не искаха да прекарат нощта на улицата. Някои от тях несъмнено бяха местни. Може би дори всичките. Ако Ричър ги помолеше, със сигурност щяха да го упътят. Той обаче не го направи. Предпочиташе да се ориентира по инстинкт. Ричър отлично познаваше градовете. Долавяше пулса им, както опитен моряк предугажда посоката на връхлитащите вълни. Инстинктът му подсказа да тръгне на север, затова той прекоси широкото триъгълно кръстовище и се озова на празен парцел, застлан с чакъл. Тежкият мирис на дизел и цигари остана зад гърба му, а сянката му върху тротоара се удължи. Ричър навлезе в лабиринт от тесни успоредни улички, застроени с почти еднотипни тухлени сгради, потъмнели от сажди. Кварталът имаше индустриален вид, но сградите бяха изоставени и занемарени. Ричър нямаше представа какво производство бе имало в Нашвил преди години, но каквото и да бе то, цеховете и складовете несъмнено бяха разположени именно тук. Икономическата ситуация очевидно се бе променила. Сега от фабриките бяха останали само сградите. Едва ли ще оцелеят още дълго, помисли си Ричър. Ще се появят богати инвеститори и или ще ги преустроят в нещо друго, или ще ги изравнят със земята.

Ричър слезе от неравния тротоар и продължи по средата на улицата. Очакваше да измине още две преки. Най-много три. Не откриеше ли нещо подходящо, щеше да свърне надясно, към реката. Подмина магазин за гуми втора употреба. А после и склад на благотворителна организация, пълен с изхвърлени от употреба ме-

бели, постъпили като дарение. Накрая, когато пресече следващата улица, до слуха на Ричър достигнаха бумтенето на бас китара и тътенът на барабани.

Тези звуци идваха от сграда, разположена по средата между две преки. Мястото не изглеждаше обещаващо. Заведението нямаше прозорци. Нито табела над входа. Само тясна дървена врата, изпод която се процеждаше жълтеникава светлина. Ричър не обичаше помещения с ограничен брой евентуални изходи, затова бе по-склонен да отmine, но тъкмо вървеше покрай вратата, когато тя се отвори. Навън излязоха двама мъже на възраст между двайсет и пет и трийсет, облечени с тениски без ръкави. Ръцете им бяха покрити с избелели татуировки. Ричър направи крачка встрани, за да ги заобиколи. В същия момент отвътре протяжно засвири китара. Ричър спря. Мелодията бе добра. Тя ту се възнасяше във висините, ту се гмуркаше в дълбините. Миг преди да отзвучи последната нота, се включи женски глас. Беше печален, отчаян, дори агонизиращ, сякаш бе попил цялата тъга на света. Ричър не му устоя. Обърна се и прекрачи прага.

Вътре миришеше на бира и пот, а дълбочината на помещението се оказа по-малка от очакваната. Затова пък то бе по-широко, което създаваше две отделни зони, разделени от празно пространство по средата. Дясната половина бе предназначена за любителите на музиката. Тази вечер тук се бяха събрали няколко десетки души, част от които просто стояха прави, а други танцуваха. Зад тях се намираше сцената, разположена по протежението на отсрещната стена чак до другия край на помещението. Тя бе ниска, скована от бирени каси и покрита с дъски. В двата ѝ края стояха най-обикновени тонколони, а от тавана висеше метална стойка за прожектори. Певицата бе застанала в центъра. На Ричър тя му се стори много дребничка. Висока не повече от метър и петдесет и пет. Слаба като вейка. Косата ѝ бе толкова ослепително руса, че Ричър се запита дали не е перука. Ки-

таристът свиреше от лявата ѝ страна, по-близо до вратата. Басистът стоеше отдясно. И двамата имаха буйни къдрави коси и високи остри скули. Определено си приличаха. Сигурно бяха братя. Имаше и барабанист... не, барабанистка, но стоеше в задната част на сцената, потънала в сенките, и Ричър не успя да я разгледа добре.

Лявата половина на помещението бе отредена за любителите на алкохола. Там имаше шест кръгли маси, всяка с по четири стола. Барът бе разположен по протежение на стената срещу сцената и пред него стояха четири стола. Самият барплот бе отрупан с обичайната комбинация от апарати за наливна бира, минихладилници и диспенсъри за алкохол. Огледалото, монтирано на стената зад бара, имаше голяма пукнатина с формата на звезда. Вероятно от бутилка бира, запокитена върху стъклото, помисли си Ричър. Пукнатината му харесваше. Придаваше характер. Но не чак толкова, че да засенчи най-големия недостатък на заведението. Ставаше въпрос за онази част от тавана, която се намираще непосредствено пред барплота. От нея висяха десетки сугиени. Може би стотици. Всевъзможни модели, цветове и размери. Ричър не искаше да знае откъде са се взели. Стори му се толкова долнопробно. Ненужно. И непрактично. За да стигне до бара някой по-висок клиент, задължително трябваше да се наведе или да разбуhta сугиените с глава. Ричър изчака групата да довърши парчето, приведе се леко и започна да лавира между сугиените, за да се настани на един свободен стол. Всъщност на единствения свободен стол. Ричър не бе в състояние да прецени по изражението на бармана дали това обстоятелство го радва или не.

– Кафе – каза Ричър, когато домакинят най-сетне му обърна внимание.

– Нямаме кафе – отвърна барманът.

– Добре. Чийзбургер. С пържени картофки. Без мафуля. Без кисели краставички. И кола.

- Нямаме чийзбургери.
- Каква храна имате?
- Никаква.
- А къде наблизко има?
- Не съм от квартала – сви рамене барманът.

Ричър взе колата си и се обърна към сцената. Надяваше се да излезе нова група. Това обаче не се случи. Половината клиенти се скупчиха около масите, останалите се отправиха към вратата. И тъй като не можеше да се надява нито на повече музика, нито на храна, Ричър реши да допие колата си и да последва примера им. Тръгна обратно по пътя, по който бе дошъл, но когато стигна уличката в далечния край на сградата, чу странен стържещ звук. Обърна се и едва не се сблъска с китариста от групата, която току-що бе слушал. Младежът отстъпи крачка назад, облещи очи и вдигна калъфа с китарата като щит. Певицата едва не се блъсна в него. Ричър вдигна ръце с насочени към музикантите длани. Много добре осъзнаваше какъв ефект предизвиква появата му понякога. Все пак бе висок метър и деветдесет и три и тежеше сто и десет килограма. Косата му бе разрошена. Не се бе бръснал от няколко дни. Неведнъж се бе случвало деца да се разбягват с писъци при вида му.

– Извинявам се – каза Ричър и се усмихна дружелюбно. – Не исках да ви стресна.

Китаристът свали калъфа, но не пристъпи напред.

– Чудесно изпълнение, между другото – продължи Ричър. – Кога ще свирите пак?

– Благодаря – отвърна китаристът, но не помръдна от мястото си. – Скоро. Надявам се.

– Тук ли?

– Никакъв шанс!

– Защо? Лоша публика?

– Не. Лош собственик.

– Чакай малко! – Певицата погледна към Ричър. – Какво търсиш тук? Да не би да работиш за него?

– Не работя за никого – отвърна Ричър. – Но защо собственикът да е лош? Какъв е проблемът?

Певицата се поколеба, но вдигна един пръст, после втори.

– Не ни плати. И ни ограби. Открадна ни китара.

– Една от моите – поясни китаристът. – Резервната ми китара.

– Наистина ли? – отстъпи крачка назад Ричър. – Това не ми звучи като добра бизнес практика. Сигурно има още нещо?

– Например? – Певицата погледна китариста.

– Няма нищо – отвърна той. – Приключихме изпълнението. Събрахме си нещата. Поискахме си хонорара. И той ни отказа.

– Не разбирам – настоя Ричър. – В подобно заведение именно музиката привлича клиенти. А не интериорът например. Това е повече от сигурно. За целта трябва да свирят на живо. Ако не им плащаш, как ще ги накараш да свирят? Не намирам логика. Сигурно сте направили нещо, за да го ядосате.

– Нищо не разбирате от музикалния бизнес – поклати глава китаристът.

– Обяснете ми.

– Защо?

– Защо? Защото ви моля. Защото съм любознателен. Обичам да научавам нови неща.

Китаристът остави калъфа на земята.

– Какво толкова има за обясняване? Подобни неща се случват непрекъснато. И не сме в състояние да направим абсолютно нищо.

– Групите не разполагат с никаква власт – допълни певицата и постави ръка на рамото на китариста. – За разлика от клубовете.

– Няма ли кой да ви помогне да оправите нещата? Мениджър? Импресарио? Музикантите нямат ли хора, които да се грижат за интересите им?

Китаристът поклати глава.

– Успелите музиканти може би. Не и ние.

– Засега – обади се певицата.

– В такъв случай защо не се обърнете към полицията?

– Не – заяви певицата. – Никаква полиция.

– Не можем да замесваме ченгетата – каза китаристът. – Излезе ли ни име на група, която създава проблеми, никой няма да ни кани да свирим.

– Но какъв е смисълът да приемате участия, за които не ви плащат?

– Работата е там, че ние трябва да свирим. Хората трябва да ни чуят. – Певицата почука слепоочието си с пръст. – Никой няма да ни открие, ако не свирим.

– Сигурно е така – съгласи се Ричър и замълча. – Макар че... честно казано, трябва да промените посланието, което излъчвате.

– Какво послание? – Китаристът се облегна на стената. – Майната му на посланието! Нищо не можем да направим!

– Това е начинът да успеем – каза певицата. – Рано или късно.

Ричър замълча.

– Какво? Да не би да смяташ, че не постъпваме правилно?

– Може да не разбирам вашия бизнес – Ричър изгледа първо китариста, после певицата, – но ми се струва, че все едно казвате на собствениците на клубове, че могат да ви ограбват, когато си пожелаят. Че нямате нищо против да не ви плащат.

– Това е лудост! – възкликна китаристът. – Много е гадно да не ти платят! Това е най-лошото за нас!

– Казахте ли го съвсем ясно на собственика на този бар?

– Разбира се. – Китаристът изправи рамене. – Казах му го. Настоях да ни плати. Той уж се съгласи и ме покани в офиса си. Само че там ни чакаше един тип. Охра-

нителят. А той е огромен. Сигурно са планирали всичко предварително, защото онази горила не каза нищо. Не се поколеба. Веднага ме сграбчи за ръката. Лявата. – Китаристът я вдигна, за да подчертае думите си. – Сграбчи ръката ми и я притисна върху бюрото, където има една метална плоча, цялата вдлъбната и нащърбена. Докато онзи държеше ръката ми, собственикът заобиколи бюрото и отвори най-горното чекмедже. Извади чук. После разтвори пръстите ми и заяви, че трябва да избирам. Ще получа парите, но ще ми счупи пръстите. Или пък ще си тръгна невредим, но без пари.

Ричър ясно чуваше вътрешния си глас, който му нашепваше, че е време да си върви. Че проблемът не е негов. Но той бе чул китарата да плаче в ръцете на този младеж. Бе видял пръстите му да танцуват по грифа. Пръсти, които нямаха нищо общо с тези на Ричър. Бързи и фини, те сякаш прелитаха от струна на струна. Ричър си представи как онази горила сграбчва ръката на китариста. Представи си как собственикът размахва чук. Затова не помръдна от мястото си.

– Ако желаете, мога да се върна – предложи Ричър. – Ще помогна на собственика да разгледа ситуацията от друг ъгъл. Може би ще го накарам да промени решението си относно хонорара ви.

– Можете ли да го направите? – Певицата като че ли не му повярва.

– Мога да бъда много убедителен.

– И да не пострадате.

– Възможно е някой да пострада. Но няма да съм аз.

– Той има чук – заяви китаристът, който пристъпваше нервно на място.

– Едва ли ще се стигне до използването му. А и чукуът не е проблем. Защо да не опитам? Какво ще загубите?

– Не съм сигурен дали...

– Благодаря ви – прекъсна го певицата. – Ще бъдем много щастливи, ако ни помогнете. Само внимавайте.

– Винаги внимавам – отвърна Ричър. – А сега ми разкажете за китарата. Резервната. Онзи мъж наистина ли я открадна?

– Едрият тип я взе – каза китаристът. – Тръгна след мен, когато излязох от офиса, и я взе. После я хвърли надолу по стълбите към мазето и ме изгледа странно... сякаш ме предизвикваше да отида и да я прибера.

– Там ли я оставихте?

Китаристът извърна поглед.

– Няма проблем. Постъпили сте правилно. – Ричър замълча и попита: – Много ли струваше?

– Може би хилядарка. – Китаристът сви рамене. – За мен това са много пари.

– А собственикът? С чука? Как се казва?

– Локхарт. Дерек Локхарт.

– Колко обеща да ви плати?

– Двеста долара.

– Добре. Кой друг работи там освен Локхарт, горилата от офиса и бармана?

– Никой.

– Има едно хлапе, което чисти масите – каза певицата. – Но по-голямата част от времето си прекарва отзад, за да пуши трева.

– Друг?

– Не.

– Виждали ли сте оръжия?

Китаристът и певицата се спогледаха и поклатиха глави.

– Добре тогава. Къде се намира офисът на Локхарт?

– На втория етаж – отвърна китаристът. – По стълбите след тоалетните.

Когато Ричър се върна в заведението, завари един-единствен клиент да допива бутилката си бира. Барманът метеше пода между масите и сцената. Ричър не ви-